

Integraal Afwegingskader wijziging Uitvoeringsregeling Meststoffenwet ivm invoering equivalente maatregelen

1. Wat is de aanleiding?

De mogelijkheid voor het invoeren van equivalente maatregelen is opgenomen in het vijfde Nederlandse actieprogramma Nitraatrichtlijn. Daar is ook de motivering voor de invoering van dergelijke maatregelen opgenomen: *"De maatregelen in dit 5^e AP bouwen voort op het maatregelenpakket dat eerder, in het 3^e en 4^e AP, is ingezet. Er zijn echter grenzen aan de milieuresultaten die nog kunnen worden geboekt met het bestaande, generieke maatregelenpakket. Deze generieke maatregelen doen niet altijd recht aan specifieke omstandigheden op bedrijfsniveau of aan de zeer diverse regionale omstandigheden van bodem- en watersystemen en de belasting van milieu vanuit andere bronnen, zoals rioolwaterzuiveringsinstallaties en industrie. De situatie komt op het punt dat het onverkort opleggen van generieke maatregelen aan het landbouwbedrijfsleven als geheel te weinig winst in termen van milieukwaliteit oplevert in verhouding tot de last voor het bedrijfsleven. Daarnaast roept het verder aanscherpen van generieke maatregelen een gevoel van onrechtvaardigheid op bij ondernemers die in termen van milieukwaliteit goed presteren en toch beperkt worden in de ruimte die nodig is om hun bedrijfsvoering te optimaliseren. Om die reden zal de periode van het 5^e AP door Nederland worden benut om, samen met het landbouwbedrijfsleven en onderzoeksinstituten, te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om meer op het bedrijf toegesneden maatregelen te treffen. Doel daarbij is het realiseren van synergie tussen milieuwinst en bedrijfsresultaat. Uitgangspunt is dat de maatregelen in hun effect wetenschappelijk onderbouwd moeten zijn en tenminste equivalent aan het effect van de generieke maatregelen. En een adequate borging van bedrijfsspecifieke maatregelen is hierbij een essentiële voorwaarde. Tevens moet maatwerk niet resulteren in een onaanvaardbare toename van de regeldruk bij het bedrijfsleven en de uitvoerings- en handhavingslast bij de overheid."* (p.4)

LTO Nederland en de Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV) hebben voorgesteld de gebruiksnormen te verhogen indien drie equivalente maatregelen worden getroffen, namelijk 'gewasopbrengstafhankelijke gebruiksnormen', 'hogere stikstofgebruiksnorm bij vervanging dierlijke mest door kalkammonsalpeter, chilisalpeter, kalksalpeter, stikstofmagnesium of mineralenconcentraat' en 'hogere stikstofgebruiksnorm bij rijenbemesting in mais op zand en lössgronden'. Op basis van de geleverde onderbouwing voor de equivalentie van deze maatregelen in het kader van het vijfde Nederlandse actieprogramma Nitraatrichtlijn is besloten een verhoging van de fosfaatgebruiksnorm en stikstofgebruiksnorm onder voorwaarden mogelijk te maken indien een van deze maatregelen getroffen worden. Deze wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet strekt daartoe.

Ter invoering van in totaal drie equivalente maatregelen wordt ook voorgesteld om het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet te wijzigen.

2. Wie zijn betrokken?

(Belangenorganisaties van) landbouwers, loonwerkers, accountants, waterbeheerders. Deze zijn direct of indirect in de voorbereiding betrokken.

3. Wat is het probleem?

Deze wijziging biedt invulling aan de mogelijkheid voor het opnemen van equivalente maatregelen in het mestbeleid als aangegeven in het vijfde actieprogramma Nitraatrichtlijn. Zie onder aanleiding voor een verdere toelichting.

4. Wat is het doel?

Met de onderhavige wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet wordt een verhoging van de fosfaatgebruiksnorm en stikstofgebruiksnorm mogelijk gemaakt indien een landbouwer ervoor kiest één van de volgende zogenaamde 'equivalente maatregelen' op bouwland te treffen: 'gewasopbrengstafhankelijke gebruiksnormen', 'hogere stikstofgebruiksnorm bij vervanging dierlijke mest door kalkammonsalpeter, chilisalpeter, kalksalpeter, stikstofmagnesium of mineralenconcentraat' en 'hogere stikstofgebruiksnorm bij rijenbemesting in mais op zand en lössgronden'.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Zie ook '1 wat is de aanleiding?'. Het betreft een aanpassing van bestaande overheidsregels, namelijk de gebruiksnormen voor stikstof en fosfaat.

6. Wat is het beste instrument?

Dat is aanpassing van (bestaande) normen voor individuele bedrijven indien deze bedrijven specifieke maatregelen toepassen en voldoen aan bepaalde voorwaarden.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu

De gevolgen voor het milieu zijn beschreven in paragraaf 3 van de toelichting.
De gevolgen voor bedrijven (landbouwers, accountants, loonbedrijven) zijn beschreven in paragraaf 4.1 van de toelichting. Voor burgers worden geen gevolgen van deze wijziging verwacht.
De gevolgen voor de overheid in termen van uitvoering en handhaving zijn beschreven in paragraaf 4.2 van de toelichting.